

Gnuszyn_1

Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	międzychodzki	
Gmina	Chrzypsko	
Miejscowość	Gnuszyn	PMI_GN

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	30.08.2013	Miejsce wykonania	Dom informatora
Czas trwania	00:23:59	Forma i wielkość	Plik Audio/MP3 32,9MB
Przeprowadzający	R.J.	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
PMI_GN_01	K	49 lat	sołtys	
bez kodu	M	brak danych		mąż informatorki

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	„Chyba jakoś inaczej po Niemiecku ale może Gnuszyn cały czas.”
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	„To są Koszczak i Szudrok to są stawki w polach w drodze ale teraz to już się nikt tym nie posługuje. Kiedyś ci starzy ludzie tak mieli Kukor to były pola, nazwa wywodziła się od miejscowości”.
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Brak informacji.
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głazów narzutowych)	Brak informacji.
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe	
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	„Nie wiem.”
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne	
1.	<p>św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)</p> <p>„Kiedyś tak teraz zanikło, zabawę się zrobiło w domu jakieś wróżby były.”</p>

2.	św. Marcina/11 listopada	„Każdy w domu rogałe chyba sobie piecze”.
3.	Adwent	„W kaplicy mamy świecę co się każdego tygodnia zapala, i postanowienie trzeba jakieś mieć”.
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	„Trzeba bytu wyczyścić i jakieś drobne prezenty są”.
5.	Wigilia	„12 potraw jest, dzielimy się opłatkiem i też ze zwierzętami, kiedyś siano i pieniądze się kładło pod stół, choinkę mamy prawdziwą do Gromnicznej stoi. Zupa rybna musi być i barszcz, makielki z bułki”.
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	„Pierwsze święto nigdzie nie jedziemy w drugie dopiero”.
7.	Sylwester/Nowy Rok	„Teraz to w domu, wystawianie bram zanikło ale długi czas było”.
8.	Trzech Króli	„Chodzą dzieci ale to parafia tu organizuje, kredą poświęconą piszemy na drzwiach kiedyś okadzałam pomieszczenia”.
9.	kolędnicy	„Nie ma”.
10.	MB Gromnicznej	„Ze świecami do kościoła, i jak jest burza to się zapala”.
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	„Teraz już nie, kiedyś robiliśmy podkoziołki do 24 tylko trwały”.
12.	Topienie Marzanny	„Tutaj nie kiedyś w szkole”.
13.	Środa Popielcowa	„Woreczki z popiołem wieszaliśmy, a teraz do kościoła tylko”.
14.	Śródpoście	Brak informacji.
15.	Niedziela Palmowa	„Robimy te palemki i przed kaplicom na Caritas zbieramy ofiarę, potem zostaje do następnej niedzieli palmowej”.
16.	Triduum Paschalne	„Jak się przypomni to są Boże rany”.
17.	Wielkanoc	„Pisanki się robi pisakami czy czymś tam, do święconki idą

	(święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	wnuczki, dzielimy się całą święconką, szynką, chlebem, solą. Zajączek jest, gniazdka się robi”.
18.	Poniedziałek Wielkanocny	„Leją się jeszcze we wsi”.
19.	Zielone Świątki	„Brzuskę przyniosę kiedyś się tatarakiem wyściełało”.
20.	Boże Ciało	„Idziemy na procesję w Psarskim, zabieramy gałązkę z ołtarza i do ogródka do kapusty”.
21.	św. Jana	Brak informacji.
22.	MB Zielnej	„Zbieramy zioła i zboże i len, krwawnik, mięta i do kościoła i to też przez rok zostaje”.
23.	MB Siewnej	„Ziarnka się niesie i ksiądz święci”.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	„To tylko w Kościele i na cmentarzu”.
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji.
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1.	Narodziny i chrzest	„Czerwona wstążeczka przy wózku żeby dziecka nie oczarować”.
2.	Ślub i wesele	„Pól teram jest jeszcze, trzaska się butelki. Wieczór panieński to taka nowa tradycja”.
3.	Śmierć i pogrzeb	„Różaniec jest w kaplicy przed pogrzebem, jak nieboszczyk leżał w domu to na piasku żeby chłodno było”.
4.	Inne zjawiska	Brak informacji.
Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa		Brak informacji.

Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy		„Rybionka czyli ta zupa rybna, kiszczonka czyli ten rosół od gotowania jak się świnie zabiło”.
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		Brak informacji.
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	„Jest kaplica we wsi pod wezwaniem Rafała Kalinowskiego, budowana w czynie jakieś 23 lata temu”. Jest krzyż na początku wsi i przy sklepie budowane przez mieszkańców wsi.”
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Brak informacji.
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji.
4.	Miejsca kultu religijnego	Brak informacji.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Brak informacji.
6.	Lokalne odpusty	Brak informacji.
V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie		
1.	Dożynki	„Nie ma tylko gminne, robimy wieńce”.
2.	Dni gminy/wsi	Brak informacji.
3.	Lokalne festyny	„Dni dziecka organizujemy albo na świetlicy albo jakieś wyjazdy dzieciom organizujemy”.
4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	Brak informacji.